

→ Panoràmica de la ciutat de Santiago de Cuba, on va fer fortuna Joan Güell. Litografia, mitjan segle XIX.
Arxius Històric Fidel Pita d'Arenys de Mar © Ramon Soler

→ Panoràmica de Cienfuegos. Litografia, mitjan segle XIX.
Arxius Històric Fidel Pita d'Arenys de Mar © Ramon Soler

INDIANS I INDUSTRIALS

No només va ser la indústria cotonera originada al segle XVIII la que va afavorir el gran procés d'industrialització de Catalunya, sinó molt especialment les grans fortunes indíanes repatriades de Cuba. Gràcies a aquests capitals, a partir de la dècada de 1840, es van fundar les fàbriques tèxtils que feren de Catalunya un dels motors industrials europeus.

D'exemples d'*americanos* que, o bé només actuaren com a socis inversors o bé s'encarregaren de dirigir aquestes empreses, n'hi ha un munt arreu de la geografia catalana. D'entre tots ells, l'exemple més paradigmàtic potser és el de Joan Güell (1800-1872), enriquit a Cuba i que va tenir un paper molt important en la vida econòmica i política catalana i espanyola, entre el 1850 i el 1870.

Després d'un viatge de formació a Anglaterra, el 1848 Güell va associar-se amb el mecànic Domingo Ramis i va fundar a Sants una moderna fàbrica tèxtil que va aconseguir l'exclusiva a la península en la fabricació de velluts i panes de cotó, molt emprades per les classes treballadores urbanes i rurals. La Güell, Ramis y Cia. —coneguda com el Vapor Vell de Sants—, iniciada gràcies a la maquinària i a tècnics anglesos, va ser una de les empreses cotoneres més importants d'Espanya, amb la concentració de fusos més alta de la indústria de filats de cotó a tot Catalunya.

L'INDIÀ MATARONI MIQUEL BIADA (1789-1848) NO NOMÉS INVERTÍ LA FORTUNA FETA A VENEÇUELA I CUBA EN EL PRIMER FERROCARRIL D'ESpanyA —DE MATARÓ A BARCELONA—, SINÓ QUE INJECTÀ 100.000 PESSETES DE L'ÈPOCA EN UNA FÀBRICA COTONERA DE LA SEVA POBLACIÓ D'ORIGEN.

→ Relleu en bronze amb el retrat de l'indià Miquel Biada. Monument dedicat a l'arribada del ferrocarril a Mataró.
© Ramon Soler

→ Caricatura de l'indià i industrial Joan Güell i Ferrer Josep Planera (1826? - 1902) Barcelona, mitjan segle XIX.
MFM 5877 © Museu Frederic Mays
Foto: Guillem F-H

ENTRE ELS NOMBROSOS VELERS QUE COMERCIAVEN ENTRE LES ANTILLES I CATALUNYA, CARREGATS DE COTÓ, HI HAVIA CORBETES, POLLACRES GOLETES, PAILEBOTS I BERGANTINS. AQUESTA PANORÀMICA DEL PORT DE CIENFUEGOS DEIXA CONSTÀNCIA DEL TRÀFIC MARÍTIM DE LA ZONA.

SANTACANA SADURNI Y CIA. LA FÀBRICA DE LA RAMBLA O LA FÀBRICA DE MAR FOREN IMPORTANTS INDÚSTRIES TEXTILS DE VILANOVA I LA GELTRÚ QUE DEGUEREN EL SEU ORIGEN A CAPITALS INDIANS. EL 60% DEL PATRIMONI INVERTIT EN LA INDÚSTRIA COTONERA D'AQUESTA LOCALITAT DEL GARRAF PROCEDIA DE LES ANTILLES.

FIRA D'INDIANS BEGUR